

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

NEGALUTINIS
2006/0804(CNS)

31.5.2006

*

PRANEŠIMO PROJEKTAS

dėl Austrijos Respublikos iniciatyvos, siekiant priimti Tarybos aktą, iš dalies pakeičiantį Europolo darbuotojų tarnybos nuostatus

(5428/2006 – C6-0073/2006 – 2006/0804(CNS))

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Pranešėjas: Claude Moraes

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
balsavusių narių balsų dauguma
 - **I Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
 - **II Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija
 - *** Pritarimo procedūra
visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus
 - ***I Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma
 - ***II Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija
 - ***III Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas)
balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui
- (Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....	4
AIŠKINAMOJI DALIS.....	6

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Austrijos Respublikos iniciatyvos, siekiant priimti Tarybos aktą, iš dalies pakeičiantį Europolo darbuotojų tarnybos nuostatus (5428/2006 – C6-0073/2006 – 2006/0804(CNS))

(Konsultavimosi procedūra)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Austrijos Respublikos iniciatyvą (5428/2006)¹,
 - atsižvelgdamas į 1998 m. gruodžio 3 d. Tarybos akto, nustatančio Europolo darbuotojų tarnybos nuostatus (toliau – Tarnybos nuostatai), 44 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į ES sutarties 39 straipsnio 1 dalį, pagal kurią Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C6-0073/2006),
 - atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai - „Demokratinė Europolo kontrolė“ (KOM(2002)0095),
 - atsižvelgdamas į 2002 m. gegužės 30 d. rekomendaciją Tarybai dėl būsimos Europolo plėtros ir savaiminio jo išsiliejimo į institucinę Europos Sąjungos sistemą²,
 - atsižvelgdamas į 2003 m. balandžio 10 d. rekomendaciją Tarybai dėl būsimos Europolo plėtros³,
 - atsižvelgdamas į 2005 m. liepos 7 d. rezoliuciją dėl Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės iniciatyvos siekiant priimti Tarybos sprendimą, patikslinantį Europolo darbuotojams mokamus bazinius atlyginimus ir išmokas⁴,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 93 ir 51 straipsnius,
 - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A6-0000/2006),
- A. kadangi į Parlamentą nebuvo kreiptasi dėl konsultacijos ar jam nebuvo pranešta apie jokiais veikimo ar organizacines priemones, susijusias su Europolu, ar Europolo dabartinę veiklą ir būsimas programas reaguojant į ES ir valstybių narių poreikius; kadangi dėl tokio informacijos trūkumo Parlamentui neįmanoma įvertinti pasiūlyto sprendimo aktualumo ir adekvatumo;
1. atmeta Austrijos Respublika iniciatyvą;
 2. ragina Austrijos Respublika atšaukti savo iniciatyvą;
 3. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai bei Austrijos

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

² OL C 187 E, 2003 8 7, p. 144.

³ OL C 64 E, 2004 3 12, p. 588.

⁴ ¹ Priimti tekstai, P6_TA(2005)0290.

Respublikos vyriausybei.

AIŠKINAMOJI DALIS

Europos Parlamentas išnagrinėjo Austrijos Respublikos pateiktą iniciatyvą, kuria siekiama patvirtinti Tarybos aktą, iš dalies keičiantį *Europol* tarnybos nuostatus.

Austrijos pasiūlymu siekiama pakeisti visų darbuotojų darbo sutarčių sąlygas. Be to, pasiūlymu, kurį Taryba patvirtino vienbalsiai, ketinama modernizuoti Tarnybos nuostatus, ypač Finansų kontrolieriaus biure ir Valdybos sekretoriato dirbančio personalo darbo santykius.

Europos Parlamentas supranta *Europol*, kaip labai svarbios ES saugumo sistemos dalies, svarbą. Buvo padaryta pažanga bendradarbiaujant ir keičiantis informacija, susijusia su kriminaliniais tyrimais ir organizuotu nusikalstamumu. Jūsų pranešėjas mano, kad, siekiant glaudesnio bendradarbiavimo saugumo klausimais ES, valstybėse narėse turi būti taikomi bendri standartai, o to galima pasiekti tik *Europol* performuojant į visavertę ES agentūrą. *Europol* plėtra yra įtraukta į Europos Komisijos¹ darbotvarkę; Komisija gali paspartinti pasiūlymo dėl šios tarpvalstybinės organizacijos performavimo svarstymą ES institucijoje 2006 m. antrojoje pusėje. Be to, *Europol* reorganizacija yra vienas iš svarbiausių klausimų ES teisingumo ir vidaus ministrų susitikimuose. Tarybos darbo grupė parengė reformos variantus, kurie bus pateikti vėliausiai 2006 m. birželio 1 d. ES teisingumo ir vidaus reikalų ministrų posėdyje². Siekiant padidinti *Europol* veiklos efektyvumą ir pagerinti tarpvalstybinį policijos bendradarbiavimą, turi būti persvarstyti *Europol* įgaliojimai.

Žinoma, siekiant organizacijos tvirtumo, labai svarbu tobulinti ir modernizuoti jos Tarnybos nuostatus, nes tai padėtų sukurti geresnę darbo aplinką. Vis dėlto pranešėjas mano, kad pasiūlymą reikia įvertinti bendresniame paskutiniųjų su *Europol* susijusių permainų kontekste. Kaip jau minėta anksčiau, šis organas dėl rimtų priežasčių šiuo metu reformuojamas.

Europos Parlamentas kelis kartus primygtinai reikalavo būtinos *Europol* demokratinės kontrolės, duomenų apsaugos, skaidrumo (dokumentų prieinamumo) ir atskaitingumo. Taryba dar neskyrė pakankamo dėmesio šiems elementams. Pranešėjas ypač remia bendrą *Europol* reformą, apimančią anksčiau išvardytus elementus. Vis dėlto šiuo metu neatrodo, kad, atsižvelgiant į mūsų poreikius, būtų tikslinga parengti nuomonės projektą dėl iniciatyvos, kurią čia nagrinėja Parlamentas.

Siekiant sustiprinti *Europol*, kaip policijos bendradarbiavimo ES mastu organizacijos, vaidmenį, reikalingas didesnis skaidrumas. Bet kokiuose būsimuose pasiūlymuose dėl *Europol* ateities turi būti atkreiptas dėmesys į mažiau išplėtotas sritis, tik dėl kurių Europos Parlamentas ir galės teikti savo nuomonę. Kai kuriuos elementus Parlamentas laiko esminiais, ir jais gali būti remiamasi kaip tinkama medžiaga apmąstymams:

1. *Europol* konvenciją iš dalies keičiantys protokolai:

¹ Tarybos ir Komisijos veiksmų planas, skirtas įgyvendinti Hagos programą dėl laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimo Europos Sąjungoje, Briuselis, 2005 m. birželio 10 d., /2/05 REV 2 JAI 207, p. 18.

² Dokumentas dėl *Europol* ateities, kuriame atsispindi Austrijos pirmininkavimo metu surengtų diskusijų išvados, 2006 m. gegužė.

Svarbu paminėti, kad pirminė *Europolo* konvencija, pasirašyta 1995 m. liepos 26 d., buvo iš dalies pakeista trimis protokolais¹, kuriuos iki šiol ratifikavo ne visos valstybės narės, todėl jie negalėjo įsigaliooti. Šie protokolai skirti stiprinti *Europolo*, kaip svarbiausios Europos teisėsaugos organizacijos, vaidmenį. Juose atkreipiamas dėmesys į kliūtis, nustatytas valstybėms narėms kasdien bendradarbiaujant su *Europolu* ir *Europolui* bendradarbiaujant su trečiosiomis šalimis². Todėl stebina, kad valstybės narės, kurios parodė savo politinį pasiryžimą permainingoms derybų metu ir Tarybai priimant protokolą, dabar nėra linkusios imtis vidaus ratifikavimo proceso. Be to, Sutarties dėl Konstitucijos Europai priėmimas aiškiai parodo, kad valstybės narės pritaria didesniai *Europolo* vaidmeniui ateityje, tačiau šiuo metu jos nenoromis imasi būtinų veiksmų, kad būtų įgyvendinti pakeitimai, dėl kurių jos jau apsisprendė. Nepaisant Europos Vadovų Tarybos prašymo valstybėms narėms pasirašyti visus protokolus iki 2004 m. pabaigos, iki šiol nepadaryta jokios pažangos³. Kaip pabrėžė aukšto lygio konferencijoje dėl *Europolo* ateities Tarybai pirmininkaujanti Austrija, trijų protokolų ratifikavimas yra ypač svarbus prioritetas, nes „kitu atveju reikėtų pripažinti atotrūkį tarp politinės valios ir įgyvendinimo praktikos“. Galbūt dabar būtų tinkamas laikas Tarybos sprendimu pakeisti Europos konvenciją⁴.

2. Prieiga prie *Europolo* dokumentų

Europolo struktūra pradėjo veikti 1990-ųjų pradžioje, taigi jis gali būti laikomas seniausiu ES bendradarbiavimo teisėsaugos srityje pavyzdžiu. Keletą metų susiduriama su problemomis, pirmiausia susijusiomis su prieiga prie jo dokumentų, t.y. prieinamumo principu. Abipusis keitimasis informacija jau yra *Europolo* uždavinys⁵. Vis dėlto nepriimtina, kad *Europolo* konvencijoje numatyta tik moralinė valstybių narių pareiga teikti informaciją *Europolui*. Būtų naudingiau, jei teikti informaciją būtų teisiškai privaloma⁶. Šis reikalavimas galėtų būti įvykdytas, jei *Europolas* būtų performuotas į Europos agentūrą, nes tokiu atveju galėtų būti įgyvendinti bendri visai Europai standartai.

Siekiant *Europolo* atskaitingumo, jo veiklą turėtų kruopščiai tikrinti Europos Parlamentas. Parlamentas ne kartą reikalavo, kad *Europolo* veiklos metines ataskaitas ir duomenų apsaugos ataskaitas rengtų jungtinis priežiūros organas, atsakingas už duomenų apsaugą, bet šie reikalavimai iki šiol neįvykdyti⁷. Protokole¹ nagrinėjami kai kurie iš šių klausimų, pavyzdžiui,

¹ Remiantis *Europolo* konvencijos (*Europolo* konvencijos 43 straipsnis) nuostatomis, ji turi būti ratifikuota valstybėse narėse Konstitucijos nustatyta tvarka.

² Pavyzdžiui, antrajame protokole (2002 m. lapkričio 28 d. Tarybos sprendimas) numatyta *Europolo* teisė dalyvauti valstybių narių jungtinių tyrimų tarnybų veikloje ir pabrėžtas bei sustiprintas jo, kaip pagrindinio valstybių narių tyrimų veiklos koordinatoriaus, vaidmuo. Trečiajame protokole (Danijos protokolas, 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimas), be kita, apibrėžta vidaus darbo tvarka (jos neapibrėžtumą stabdė *Europolo* darbą tiek praityje, tiek šiomis dienomis), *Europolui* suteikta analitinei veiklai palengvinti skirta naujų duomenų bazių kūrimo galimybė, palengvintas trečiųjų šalių dalyvavimas *Europolo* analitinėje veikloje ir išplėstos Europos Parlamento teisės.

³ Kova su terorizmu ir organizuotu nusikalstamumu; policijos bendradarbiavimas Europoje: *Europolo* vaidmuo, Jenso Henriko Højbjergo, *Europolo* direktoriaus pavaduotojo, pranešimas bendrame Parlamento posėdyje, 2005 m. spalio 18 d., p. 2.

⁴ Pirmininko reziumė, pateikta aukšto lygio konferencijoje dėl *Europolo* ateities (2006 m. vasario 23-24 d.), *Europol* 20 CATS 63, Briuselis, 2006 m. kovo 29 d., 7868/06, p. 3.

⁵ *Europolo* konvencija, 1995 m. liepos 26 d. Tarybos aktas, II antraštinė dalis.

⁶ Pirmininko reziumė, pateikta aukšto lygio konferencijoje dėl *Europolo* ateities (2006 m. vasario 23-24 d.), *Europol* 20 CATS 63, Briuselis, 2006 m. kovo 29 d., 7868/06, p. 6-7.

⁷ C. Moraeso pranešimas dėl Liuksemburgo iniciatyvos, siekiant priimti Tarybos sprendimą, patikslinantį *Europolo* darbuotojams mokamus bazinius atlyginimus ir išmokas (5429/2005-CC6-0037/2005-2005/0803 (CNS), A6-0139/2005, p. 6.

teisės naudotis *Europolo* dokumentais suteikimas², Europos Parlamento informavimas pagal konsultacijų procedūrą ir galimybė pirmininkaujančiai šaliai arba jos atstovui ir *Europolo* direktoriui pasisakyti Europos Parlamente, kad būtų apsvarstyti bendri *Europolą* liečiantys klausimai³. Nepaisant to, kad į Protokolą, nors dar neratifikuotą, įtraukti kai kurie skaidrumo elementai, neabejotina, kad Europos Parlamento galimybių dalyvauti tokiu pat mastu kaip ir Taryba skiriant ir atleidžiant *Europolo* direktorių nebuvimas aiškiai rodo, jog *Europolo* parlamentinė kontrolė yra nepakankama. Iki šiol nevykdomas *Europolo* išsipareigojimas teikti Europos Parlamentui informaciją, bendrą *Europolo* veiklos ataskaitą už praėjusius metus, *Europolo* būsimos veiklos ataskaitą ir finansinį planą penkeriems metams⁴.

Tokia padėtis yra nepatenkinama. Galėtų būti tvirtinama, kad *Europol* – tai Europos žvalgyba⁵, todėl pirmenybė turėtų būti teikiama saugumui, o ne skaidrumui. Vis dėlto pareiškime dėl šio organo uždavinių jam aiškiai apibrėžta tik informacijos ir analizės funkcija, tačiau nesuteikta vykdomosios valdžios teisė. Vadinamojoje laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje toks pusiausvyros tarp saugumo tikslų ir skaidrumo nebuvimas ilgiau nepriimtinas.

Išvados

Europol gali labai padėti valstybių narių teisėsaugos organams užkirsti kelią sunkiam tarptautiniam organizuotam nusikalstamumui ir kovoti su juo. Vis dėlto dėl anksčiau išvardytų priežasčių Europos Parlamentas kritiškai vertina nepakankamą šio organo demokratinę kontrolę, skaidrumą ir atskaitingumą tiek nacionaliniu, tiek Europos mastu. Siekiant užtikrinti demokratinę kontrolę, kurią turi realizuoti Europos Parlamentas, pranešėjas ryžtingai pasisako už tokią *Europolo* organizacijos ir darbo tvarkos reformą, kuri numatytų mūsų institucijai būtinas *Europolo* veiklos kontrolės priemones.

Dėl šios priežasties ir siekiant laikytis Parlamento nustatytos praktikos pranešėjas siūlo atmesti Parlamento šiame dokumente nagrinėtą iniciatyvą.

¹ Protokolas (*Oficialusis leidinys C 002, 06/01/2004, 0001 – 0012 p.*), iš dalies keičiantis Konvenciją dėl Europos policijos tarnybos įsteigimo (*Europolo* konvencija), 2003 m. lapkričio 27 d. Tarybos aktas.

² *ibid.*, 32 str. a dal. 17, p. 7.

³ *ibid.*, 34, 18 dal., p. 7.

⁴ *ibid.*, 28 str. 10 dal. ir 35 str. 4 dal.

⁵ 2007 m. darbo programa, *Europol*, Haga, 2006 m. kovo 31 d., p. 3.